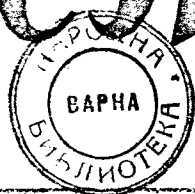

419345

ИЧЕЛШЦА

Год. V.

Кн. 6

ДАЙТЕ МИ МАРТЕНИЦАТА!

Година пета.

Мартъ

Книжка 6

Минзухари.

По полето свѣщи горятъ,
Свѣщи минзухари.
Дядо Господъ тия нощи
Самъ-саминъ ги пали.

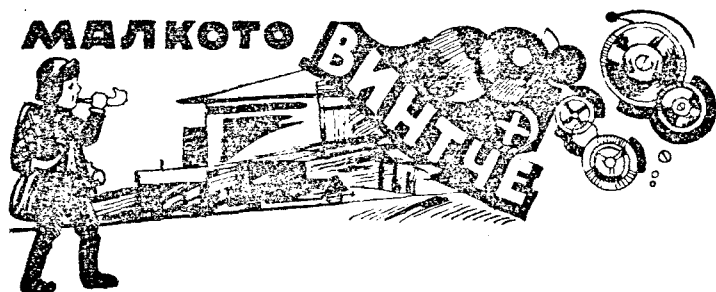
Да посвѣтне на земята
И да се помолятъ,
Че по-скоро да настъпи
Хубавата пролѣтъ.

Да покълнатъ вредъ нивята,
Да цѣфнатъ цвѣтята,
Тревицитѣ да покриятъ
Вредомъ, вредъ полята.

Да засвирятъ овчаритѣ
Съ меднитѣ кавали
Да пробудятъ вредъ що дрѣме
И цвѣтя заспали.

Ек. Манчева.

А. Феде.

Малкото винтче.

(Разказъ).

Любчо се връщаше отъ училище. Духаше студентъ вѣтъръ, но той бързаше и се бѣ стоплилъ, та си разкопча палтото. Да го видѣше майка му, щѣше да му се кара, но сега никой го не виждаше, а пъкъ и приятно му бѣ така да върви. Отъ единъ прозорецъ се бѣ спуснала една хубава ледена шушулка. Да си я захapiшъ. И Любчо неможа да се стърпи. Той я отчупи и лакомо ухапа.

Въ кѣщи го чакаше по-голѣма радостъ. Чичо му Петъръ бѣ дошелъ отъ София. Той бѣ механикъ. Продаваше и поправяше всѣкакви часовници, примуси, шевни машини и др. Сега поправяше тѣхния стененъ часовникъ.

— О, Любчо, какъ си чичовото момче? — го посрещна чичо му Петъръ.

Любчо не отговори на чича си, а почна да му се хвали:

— Азъ пъкъ си правя аеропланъ. Скоро ще го пушна да хвърчи!

— Браво! браво! я да го видимъ! каза чичо Петъръ, като нареждаше по масата разни колелца, пружинки и винтчета отъ разглобения часовникъ. Покажи ми твоя аеропланъ да го видя!

— Не, той не е готовъ още, — каза Любчо.

— Бати, Петре, обади се Любчовата майка отъ кухнята, — я ела вижъ примуса ни защо не гори!

Чичо Петъръ остави работа и отиде да види примуса.

Любчо остана самъ. Очитъ му свѣтнаха отъ радостъ. Охъ, колко много винчета! А колко му трѣбва едничко! Ето и едно хубаво колелце. Колко хубавъ ще стане аеропланътъ, ако прикрепи това колелце за кормило! Чичо Петъръ нѣма и да забелѣжи, ако го вземе. То е толкова малко.

И Любчо го грабна веднага, мушна го въ джебчето си и отиде да донесе аероплана си.

Но нѣщо лошо му стана. Не му се искаше да работи. Ръцетъ и краката му отслабнаха, глава го заболѣ, а пѣкъ и мѣчно приглѣщаше.

Набързо той завинти колелцето на аероплана, опрѣ глава на рѣка и загледа презъ прозореца навънъ. Майка му го забелѣза.

— Какво така се смѣлча, Любчо? Да не ти е лошо? И тя му похвана челото.

— Да, главата ти гори. Очитъ ти свѣтнаха. Ти си болно, моето момче. Ела да си полегнешъ. Ела, ела си легни и ще трѣбва да не ходишъ на училище нѣкой день.

Любчо легна и заспа. А като се събуди, чу какъ татко му и чичо Петъръ се разговаряха.

— Немога да разбере кжде се дѣна?! Колко го търсихъ! Сега часовникътъ нѣма да върви.

— Ехъ, и ти си майсторъ, подиграваше се Любчовъ татко. — Можешъ да разваляшъ, а неможешъ да сглобишъ единъ часовникъ!

— Винчето нѣма, винчето! Пѣкъ и едно колелце се е търкулнало нѣкжде.

— Добре, добре! Ела сега да вечеряме, че после ще ги потърсимъ. А я погледни

какъвъ аеропланъ си е направилъ моятъ синъ!

Любчо веднага скочи отъ леглото. Аеропланътъ му бѣ взетъ отъ прозореца.

Смутенъ той влѣзе въ стаята и застана на вратата.

— Гледай, цѣлъ аеропланъ! казваше баща му.

Чичо Петъръ се засмѣ.

— Ц-ц-ц! Гледай майстора му! Цѣлъ день се трепя да търся колелцето, а то ето кжде било. Взелъ го и мълчи!

— Защо бѣ, синко, си взелъ това колелце?

— Ами че то е много малко, колкото едно копченце! Голѣма работа ли е едно винтче и такова малко колелце! — продума Любчо,

— Колкото и малки да сж, безъ тѣхъ часовникътъ не върви. Всѣко винтче си има мѣстото. Да не си боленъ зная какво заслужавашъ. А я ми кажи защо си боленъ сега? Но право ще ми кажешъ!

— Разкопчахъ си малко палтото и . . . си отхапахъ малко отъ една хубава ледена шушулка, — каза Любчо.

— Така, така. . . Малко си разкопчалъ палтото и мъничко ледена шушулка! И ти, Любчо, си мъничъкъ, но трѣбвашъ на всички, на нашето отечество. Ето закашля и сега ще отсъствашъ нѣколко дни отъ училище,

Чичо Петъръ дойде и прекжсна разговора имъ:

— Остави малкиятъ. Я, погледни сега часовника! Чувашъ ли какъ трака!

Тики-тикъ, тики-тикъ,

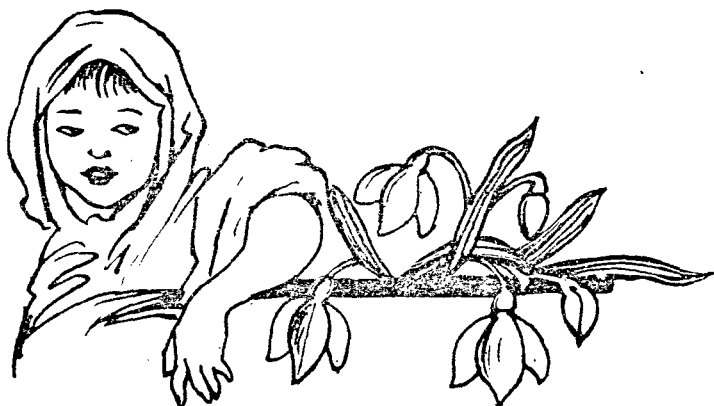
На мѣсто си е всѣки винтъ!

Бимъ-бимъ, бимъ-бимъ, бимъ-бимъ!

— Шестъ часа! Вѣренъ е сега, радостно каза чичо Петъръ.

Прев. Меденъ.

Приказката на бѣлото кокиче.

Чуйте деца, ида вече,
 Чуйте моя сладъкъ звѣнъ.
 Хайде, всички изкочете,
 Всички бързичко навѣнъ!

Подухнете си прѣстенца,
 Поровете по снѣга,
 Бѣлоснѣжното кокиче
 Е, подало вечъ глава.

Хайде, деца, потропнете, —
 Край снѣжинкитѣ съмъ тамъ,
 И край мене поседнете,
 Чудна приказчица знамъ.

За „Снѣжанка“ хубавица.
 Снѣжковата дъщеря,
 Тази чудната царица,
 Вчера, милички, умрѣ.

Тя живѣеше щастливо,
 Въ ледни. хубави дворци
 И растѣше горделиво
 Цѣла въ снѣжени вѣнци.

Дѣдо Мразъ ѝ дѣдо бѣше.
 О, какви не играца

Той за нея не тъкмеше:
 Огърлици, кандилца,
 И висулки разновидни
 И звездички катъ елмазъ;
 Тя пъкъ щедра и доволна
 Ги изпращаше на васъ.

Въ чудни танци тя летѣше
 Дѣдо мразъ като запѣй,
 Северняка му приглася,
 И свѣти — цѣлъ леденей!

А рисуваше чудесно
 По стѣклата ви, деца.
 Тя прилиташе потайно
 И край вази презъ нощта.

Колко много снѣгъ валѣше,
 Кога литне да играй!
 Но послушайте, дечица,
 Приказката ми до край.

Една нощъ кога летѣла,
 Чула пѣсничка. Уви!
 Тя се лекичко поспрѣла
 И дочула жалъ, песни. . .

Малко птиченце смразено
 Сълзи лѣло отъ сърдце
 То снѣжинкитѣ кълнѣло,
 Че тѣй младо ще умре.

Тя се много натжжила.
 Отъ тогазъ се поболѣ;
 Дѣдо Мразъ се сви, не шава
 Снѣжко плаче. Тя умрѣ.

И снѣжинкитѣ стопиха
Леденитѣ си сърдца
Виждете какъ се размекчаватъ,
Ще умрѣтъ и тѣ деца!

Менѣ ми тѣжно тамъ самичко
И сама дойдохъ при васъ;
Плачатъ всички за Снѣжанка,
Плачатъ: Снѣжко, дѣдо Мразъ.

Хайде, вий ме посрещнете,
Приберете ме сега,
Приказката разкажете
И на другитѣ деца.

Ек. Манчева

Шейдула.

(Продължение отъ кн. 5).

Вървѣлъ Шейдула три дни и три нощи. Стигналъ до брѣга на синето море. Гледа на брѣга излѣзла една голѣма риба.

— Кжде отивашъ добрий човѣче? — попитала рибата.

— Я гледай, пкъ то ва?! — си казалъ Шейдула. — Какво ти трѣбва кжде отивамъ? Отивамъ при дѣдо Господа. Ще Го моля за помощъ.

— Моляти се, — казала рибата, — седемъ години ме боли гърлото. Не мога да дишамъ, нито пкъ свободно да плувамъ. Дано се смили и ми прати по-скоро смъртъта, ако нѣма помощъ за болкитѣ ми.

— Добре, добре, — рекълъ Шейдула, ти само ме пренесъ на другия брѣгъ.

Рибата се съгласила. Шейдула се качилъ отгоре ѝ и тя го отнесла на другия брѣгъ.

Излѣзълъ на другия брѣгъ и гледа: Тамъ не е като тѣхъ. Тамъ никой не оре, не жъне, а всички сж

сити и доволни. Наоколо цѣфнали миризливи и красиви рози. Близко до него растѣлъ високъ и кичестъ розовъ храстъ. Отъ цвѣтоветъ му излизало пламъкъ и освѣтявалъ всичко наоколо. Шейдула се смаялъ. Отворилъ уста отъ очудване и забравилъ кжде и защо е тръгналъ.

Изведнажъ отъ храста се чулъ гласъ:

— Какво искашъ, Шейдула?

— Кой си ти? — попиталъ той.

— Азъ съмъ този, когото търсишъ. Азъ съмъ Богъ всесилний, добъръ за добритъ и зълъ за лошитъ. Какво искашъ? повторно попиталъ гласътъ.

Шейдула падналъ на земята и казалъ:

— Всесилний Боже! Азъ съвсемъ обеднѣхъ. Децата ми и жена ми сж гладни, нѣма какво да ядатъ. Помогни ми. А кажи ми и какво трѣбва да правятъ вълкътъ, ябълката и рибата за да се отърватъ отъ мжкитъ си.

И за трети пжтъ се чулъ гласътъ:

— Слушай Шейдула: въ гърлото на рибата има скжпоцененъ камъкъ, ако се извади ще оздравя. Въ коренитъ на ябълката е заровено гърне съ жълтици. То пречи на коренитъ да смучатъ сокъ и изхранватъ

плодоветѣ. Извади това гърне и ябълката ще върже много плодъ. Вълкътъ пъкъ ще оздравя, ако изяде единъ глупавъ човѣкъ. Твоята молба, Шейдула, е изпълнена. Иди си! Ти ще станешъ вече богатъ.

Зарадвалъ се Шейдула и тръгналъ назадъ. Дошълъ до морето, а рибата го чака на брѣга.

— Кажи ми добрий човѣче, какво ти каза Богъ за моята болка? — завикала отдалечъ рибата.

— По-напредъ ме пренесъ на срѣщния брѣгъ, тогава ще ти кажа, — казалъ Шейдула.

Рибата го пренесла. Шейдула ѝ казалъ:

— Въ гърлото ти се спрѣлъ единъ безценъ камъкъ. Ако го извадишъ ще оздравяшъ.

— Добрий човѣче, — помолила се рибата, — извади този проклетъ камъкъ и го вземи. Нека ти да забогатѣешъ, пъкъ азъ да оздравямъ.

— Ба, сега съ тебе ще се занимавамъ, — казалъ Шейдула, — нѣмамъ друга работа. И безъ твоя безценъ камъкъ Богъ ми обеща богатство, — и си отишълъ.

Наближилъ ябълката и не я поглежда.

— Слушай, добрий човѣче, — завикала тя. — Кажи ми моля ти се, какво ти каза Богъ за моята мжка?

Шейдула спрѣлъ отдалечъ, пхналъ ржце въ джебоветѣ на шалваритѣ си и разправилъ какво му казалъ Богъ.

Дървото се разлюляло. Отъ коренитѣ му изкочило гърнето съ жълтицитѣ и се търкулнало до краката на Шейдула, а той даже не се навелъ да вземе една жълтица.

— Вземи това злато за услугата, която ми направи, — казала Ябълката.

— Е, е, сега нѣма да се товаря съ такава тяжесть, — казалъ Шейдула. Богъ и безъ това ми обеща голѣмо богатство.

Тръгналъ нататъкъ. Срещналъ вълка. Той го запиталъ.

— Кажи, добрий човѣче, какво ти каза Богъ за моята болка?

— Ако изядешъ единъ глупавъ човѣкъ, каза Богъ, ще оздравяшъ, — рекълъ Шейдула.

Зарадвалъ се вълкътъ и благодарилъ на Шейдула за услугата. Следъ това разпиталъ Шейдула къде и какъ е стигналъ до дѣдо Господа.

Шейдула му разказалъ всичко какво видѣлъ и чулъ. Чулъ всичко вълкътъ, скръцналъ зъби и казалъ:

— И ти не взе безценния камѣкъ отъ рибата, нито гърнето съ жълтицитѣ?

— Защо ми сж? Богъ каза, че и безъ тѣхъ ще стана богатъ.

— Ехъ, по-глупавъ човѣкъ отъ тебе едва ще се намѣри, казалъ вълкътъ и изялъ Шейдула.

Стрѣхитѣ запѣха.

Лъхна ветрець презъ морето —

Отъ далеченъ топѣлъ югъ.

Зарастапя снѣговетѣ, —

И въ рѣкитѣ — ледоветѣ. . .

Сладко стрѣхитѣ запѣха:

Капъ, чукъ, капъ, чукъ, капъ, капъ, чукъ!

Вече вдигатъ се мъглитъ —

Свѣти чистъ небесенъ сводъ.

И на слънчо подъ лжчитѣ

Топли благодатни, —

По полянитѣ зелени —

Пламнаха свѣщици златни.

Г. Костакевъ

Тя е тукъ!

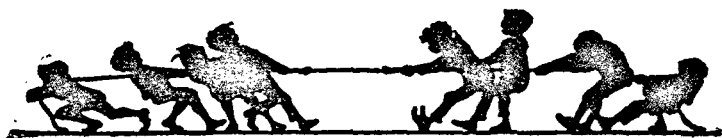
Тя тукъ е пакъ,
при насъ е тя,
дойде пакъ пролѣтъта. —
Отиде си
отъ насъ снѣга
отиде си леда.

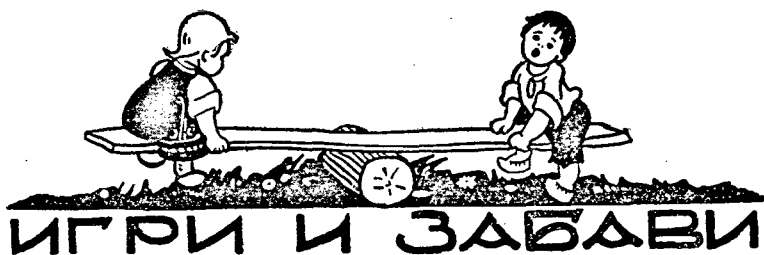
И грѣйна ни
пакъ слънцето,
извика ни навънъ,
и гледаме
събуди се
пакъ цѣли свѣтъ отъ сънъ:

Поточета,
рѣчичкитѣ,
и черната гора,
и сладкий гласъ
на птичкитѣ
въвъ тихата зора.

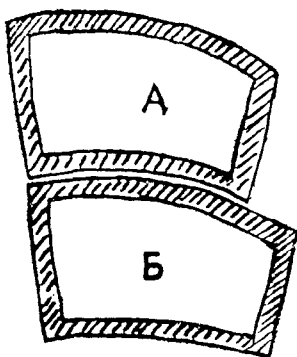
Голѣма е
вредъ радостъта,
че тя е тукъ при насъ;
отъ всичкитѣ
най-много пѣкъ
се радвамъ, радвамъ азъ.

Стефанъ Ив. Стояновъ.

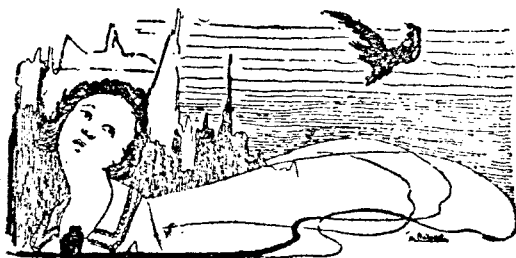

Измама на окото.

Който погледне тия две фигури, ще каже, че фиг. А е по-малка отъ фиг. Б. Ако прекопираме фигуритѣ и поставимъ Б. надъ А, ще видимъ, че Б е по-малка отъ А. Ако ги сложимъ една върху друга, ще видимъ че сж равни.

Опитайте, деца, така ли е!

НАШИТЕ ЧИТАТЕЛИ

Юрданка Стефанова

уч. IV отд. у-ща „Антимъ I,“ гр. Варна.

СНѢЖНИЯТЪ ЧОВѢКЪ.

(По картинкитѣ въ кн. 5).

Царува зимата. Съ мека, бѣла пелена е покрита земята. Дърветата сж голи. Сухитѣ имъ клони стърчатъ нагоре, като че ли просятъ лѣто отъ Бога. Не шумятъ изворчета и ручейчета. Всичко, всичко ледътъ е сковалъ въ ледени око-ви: и малкитѣ палави поточета, и рѣкичкитѣ и езерата. Не брѣмчатъ ни мухи. ни комари, ни брѣмбарчета. Всички тѣ сж заспали за да се събудятъ чакъ на пролѣтѣта.

Колю и Дането стоятъ въ топлата стая до прозореца и гледатъ къмъ полето. То цѣлото е бѣло и пусто. Само тукъ-тамъ се мѣркатъ сухи шубраци и край замръзналата рѣка стърчи старата върба. Тѣ полекичка се обличатъ и тихичко излизатъ за да не ги забележи баба имъ, която дрѣме до огнището. Тѣ трѣгватъ. Снѣгътъ хрущи подъ краката имъ. Но какво е това? Тѣ виждатъ тамъ до старата върба нѣщо бѣло, голѣмо. Затичватъ се. Единъ съвсемъ бѣлъ човѣкъ стои на снѣга и не помръдва. Колю и Дането го гледатъ съ опулени отъ страхъ очи и му се чудятъ.

— Горкия, — каза Колю, — той е съвсемъ голъ и на-вѣрно му е много студено. — Хей, чичо, — се провикна той, — студено ли ти е? И той страхливо, полекичка се добли-жи до него. Но чичото стоеше все пакъ и не мърдаше.

— Знаешъ ли? — каза Данито. — Той е премръзналъ. Хайде да отидемъ, да вземемъ татювата шуба и да го обле-чемъ. Колю кимва съ глава и тѣ хукватъ. Стигатъ до тѣхъ и полекичка отварятъ вратата. Баба имъ още дрѣме. До нея کوتака мърка. Колю и Дането грабватъ топлата шуба на баба си и пакъ се измъкнаха. Тичешкомъ стигнаха. Човѣ-кътъ стоеше все още неподвиженъ и вцепененъ. Колю му

нахлу палтото и го обви добре. После се отдалечиха да гледатъ какво ще прави.

По едно време човѣкътъ почва да се снишава.

— Гледай, — казва Колю, — той се съживява.

Но той все повече и повече се снишаваше. Скоро той съвсемъ се смали и подъ шубата не се виждаше. Колю и Дането го гледаха съ широко отворени очи и се чудеа. Най-после човѣка съвсемъ рухна. Децата гледаха какъ шубата все повече и повече улягаше на земята и като че ли човѣкътъ съвсемъ изчезна. Дането почна да плаче. Колю скоро я последва.

Въ това време отъ тамъ мина тѣхния съседъ чичо Добри. Като чу тѣхния плачъ, той дойде при тѣхъ. Тѣ му разправиха каква е работата. Той разбра, засмъ се и каза: „Ей че сте ми били глупци!“ И дигна шубата. Отъ човѣкътъ и следа нѣмаше. Само локва вода се бѣше събрала тамъ.

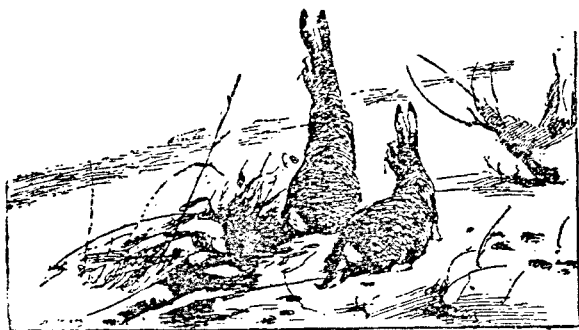
— Де е човѣкътъ? Кжде избѣга? — почнаха да питатъ Колю и Дането.

— Глупави сте, и туй то! Каза чичо Добри, — той не е като насъ; той е отъ снѣгъ. И когато му станало топло, той се е стопилъ.

Но Колю и Дането не вѣрваха това, което каза чичо Добри. Той разбра, взе една шепа снѣгъ и почна да го духа, докато се стопи.

— На, каза той, — така се е стопилъ цѣлия човѣкъ.

Дането и Колю разбраха каква е работата, престанаха да хленчатъ и като грабнаха шубата, хукнаха да обадятъ на баба си за своето приключение.

ЗАДАЧИ И ГАТАНКИ

Смѣтката на мждреца.

Единъ арабски търговецъ бѣше на смъртно легло. Той повика тримата си сина и имъ каза: „Мили деца, азъ умирамъ. Оставямъ ви 17 камили, Подѣлете си ги братски, като най-голѣмиятъ вземе половината, вториятъ едната трета, я най-малкия да вземе една девета.“ Бащата умрѣ. Синоветъ почнаха да дѣлятъ камилитъ. Но какъ да стане това? Не било лесно да се изпълни поржката на бащата. Една вечеръ, когато тѣ стояха съ загрижени лица на пѣтнитъ врата, мина единъ дервишъ. Той водѣше съ ржка една камила. „Какво сте се така замислили?“ ги попита той. Тѣ му разказаха защо. „Нѣма нищо трудно,“ каза той. „Ето ви и моята камила. Раздѣлете ги сега и пакъ ми върнете камилата, че бързамъ.“

Най-малкиятъ веднага се сѣти и раздѣли камилитъ.

Какъ ги е раздѣлилъ и по-колко камили е взелъ всѣки?

Задава Здравецъ

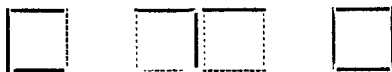
Отговори и решения отъ кн. 5.

1. Отъ 16 кибритени клечки оставяме само 10 и се образува цифрата 100 така:

Решили сж: Т. Богданова и Емилъ Абаджиевъ.

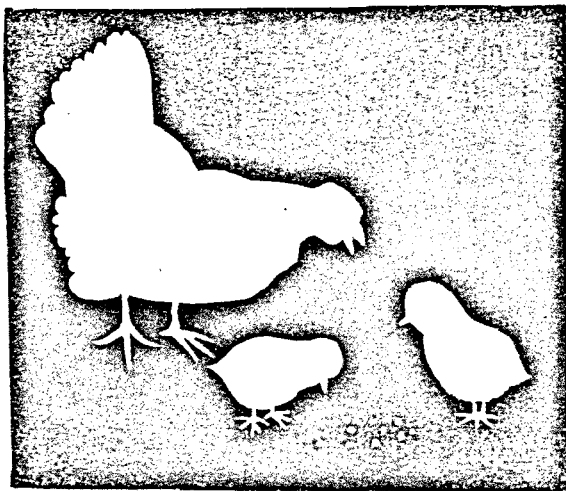
Тази задача може да се реши и така :

2. Животнитѣ въ скритата картина се дресиратъ отъ палячо, който се получава, като съединимъ цифритѣ отъ 1 42 съ прави линии.

Решили сж: Еленка Г. Богданова, Стефка Хр. Иванова II отд.; Марийка Янева II отд.; Панчо Йовковъ IV отд.; Георги Янковъ IV отд.; Димитричка Спасова II отд.; Надка П. Свѣшарова II отд. отъ гр. Варна; Марко М. Ярославски III отд. Русе; Надежда Д. Миринова III отд. с. Елли ДЕРЕ; Анатолъ Д-ръ Цановъ III отд. Бѣла Слатина; Виолетка Георгиева III отд.; Красимиръ Д. Тодоровъ III отд. и Снѣжинка Кузманова II отд. Провадия; Евгения Д. Николова III отд. София. Донка Иванова II отд. Варна.

Премията получи Цвѣтанъ Кириловъ III отдѣление Стамболово, Търновско.

Издава книжарница „Образование“ — Варна

Лито „Ярмолински“ М. Милчевъ — Варна